

Písemná zkouška
Studijní program – Základy společenských věd se
zaměřením na vzdělávání
Bakalářské studium

2023

Zadání testu

Prosím počkejte na pokyny!

ZÁZNAMOVÝ ARCH

- NEPODEPISOVAT – HODNOCENÍ JE ANONYMNÍ
- NEPOŠKODIT – ZPRACOVÁNÍ JE ELEKTRONICKÉ

POSTUP:

1. Na **záznamový arch** v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
2. Pročtete si způsob vyplňování – vzor je na záznamovém archu dole. Správnou odpověď označte **křížkem** tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
3. Test – u jednotlivých otázek vyberte **jedinou správnou** odpověď z variant a), b), c), tu uvedeným způsobem vyznačte v záznamovém archu. Správná je vždy jen jedna odpověď. Varianty (d, e) v nabídce odpovědí nejsou.
4. Bodové hodnocení otázek – jednotlivé otázky v testu jsou hodnoceny **dvěma** body.
5. **Opravy** – pokud budete chtít změnit již vyznačenou odpověď, je nutné vyplnit celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označit křížkem správnou odpověď.
6. Časový limit pro písemný test je **40 minut**.
7. Ukončení – podle pokynů se dostavíte ke stolku s vyplněným záznamovým archem k odevzdání, zde obdržíte štítek s Vaším identifikačním kódem, který bude nalepen na záznamový arch na vyznačené místo (vpravo nahoře).
8. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.

1. Multidimenzionální charakter globálních problémů znamená, že...
 - a) světová ekonomika je výsadním prvkem v problematice globálních problémů.
 - b) kromě ekonomiky hraje roli v globálních problémech i ideologie, kultura, etika apod.
 - c) jejich řešení je možné pouze na lokálních úrovních.

2. Jazyk a řeč:
 - a) můžou výrazně posilovat společenskou soudržnost.
 - b) nijak nesouvisí s dalšími sociálními jevy.
 - c) jsou jediným pojítkem mezi lidmi.

3. Asimilacionismus:
 - a) je požadavkem na přizpůsobení kulturních vzorců minoritních skupin vzorcům kultury majoritní.
 - b) je požadavkem na přizpůsobení kulturních vzorců majoritní skupiny vzorcům kultur minoritních.
 - c) uznává diverzitu a sociokulturní rozmanitost jako pozitivní společenský jev.

4. Termín „čtvrtý svět“ označuje:
 - a) imigranty, kteří odešli za vidinou lepšího života na Západ, ale stále udržují svazky se zemí původu.
 - b) nedominantní skupiny ve vymezeném teritoriu s více či méně uznávaným nárokem na původnost.
 - c) příslušníky diaspor.

5. Alterglobalizační hnutí...
 - a) tvrdí, že globalizaci je třeba nahradit jinou alternativou, která ji zastaví.
 - b) globalizaci vnímá jako nezbytnou, ale chce ji realizovat jinak.
 - c) tvrdí, že globalizace nemá žádnou rozumnou alternativu.

6. Jako o cirkulární hovoříme o takové argumentaci, která...
 - a) se poněkud odklání od dominantního směru úvahy.
 - b) opakuje svá tvrzení v kruhu.
 - c) usiluje o uchopení předmětu úvahy ze všech myslitelných úhlů pohledu současně.

7. Koherentní myšlenky jsou takové, které nejsou...
 - a) roztříštěné.
 - b) kontinuální.
 - c) logicky konzistentní.

8. Mnohé vědní obory se svým zájmem, předmětem i metodami studia víceméně překrývají a mají díky tomu řadu společných rysů. Která z následujících disciplín má v tomto smyslu nejmenší společný průnik se sociální psychologií:
 - a) sociologie.
 - b) filozofie mysli.
 - c) kulturní antropologie.

9. Sociální psychologie charakterizuje sociální percepci jako:
 - a) proces začleňování člověka do společnosti, který se uskutečňuje prostřednictvím sociálního učení.
 - b) proces vnímání člověka člověkem, zdůvodňování a hodnocení lidského chování.
 - c) jako psychickou funkci, která umožňuje získat subjektivní obraz prostředí na základě smyslových vjemů.

10. V sociální psychologii základní atribuční chyba znamená to, že si vysvětlujeme chování druhých...

- a) spíše jejich trvalými vlastnostmi.
- b) spíše vlivem situace a okolností.
- c) jako náhodu, bez hledání příčin.

11. Různé teorie osobnosti se projevují v terapeutických přístupech; pro behaviorální terapii je charakteristické...

- a) uvědomování si vlastních priorit, cílů a překážek v jejich uskutečňování.
- b) odhalování nevědomých konfliktů mezi složkami osobnosti a jejich řešení.
- c) důraz na učení se novým způsobům chování.

12. Podle sv. Augustina je zlo...

- a) nedostatkem dobra.
- b) opakem dobra.
- c) nezamýšleným důsledkem dobra.

13. Pro logický pozitivismus je verifikace...

- a) kritériem smysluplnosti výroků.
- b) ověřováním shody mezi podstatou a jevem.
- c) nefalzifikovatelná.

14. Aristoteles rozlišuje čtyři základní příčiny jsoucího, jež se latinsky pojmenovávají causa formalis, causa materialis, causa efficiens a causa finalis. Představme si, že hodláme rozpoznat jednotlivé Aristotelovy příčiny podílející se na vzniku hliněného džbánu. Jakému českému pojmenování příčiny vzniku hliněného džbánu by odpovídala úloha lidské potřeby vytvořit nádobu na udržení a přenášení kapaliny?

- a) Příčina formální.
- b) Příčina účelová.
- c) Příčina účinná.

15. „V básních mají ovšem slova jen smysl, ale ve vědě a všude tam, kde nás zaměstnává otázka po pravdivosti, se nechceme spokojit pouze se smyslem, nýbrž chceme s vlastními jmény a apelativy spojovat i význam.“ (G. Frege: *Výklady o smyslu a významu*).

V tomto textu využívá Frege své zjištění, že...

- a) smysl dává věta jen tehdy, je-li falzifikovatelná, zatímco význam je čistě apelativní kategorií.
- b) smysluplnost vět je závislá na jejich pravdivosti.
- c) smysl věty je spjat s myšlenkou, zatímco její význam je pravdivostní hodnota.

16. Přečtete si úryvek z Prohlášení Charty 77 (leden 1977) a rozhodněte, který výrok z něho vyplývá.

„CHARTA 77 není základnou k opoziční politické činnosti. Chce sloužit k obecnému zájmu jako mnohé podobné občanské iniciativy v různých zemích na Západ i na Východ. Nechce tedy vytyčovat vlastní program politických i společenských reforem či změn, ale vést v oblasti svého působení konstruktivní dialog s politickou a státní mocí, zejména tím, že bude upozorňovat na různé konkrétní případy porušování lidských a občanských práv, připravovat jejich dokumentaci, navrhopvat řešení, předkládat různé obecnější návrhy směřující k prohlubování těchto práv a jejich záruk, působit jako prostředník v případných konfliktních situacích, které může bezprávi vyvolat, apod.“

- a) Charta 77 si kladla za cíl aktivně vystupovat proti režimu, zejména v oblasti porušování lidských práv, s cílem nalézt lepší politické zřízení.
- b) Členství v Chartě 77 bylo podmíněno schopností vést konstruktivní dialog se státní mocí, bylo dobrovolné a stvrzovalo se podpisem jejího prohlášení.
- c) Mezi základní strategie Charty byla komunikace s komunistickým režimem, zejména skrze evidenci konkrétních případů porušování lidských a občanských práv a následné návrhy možných opatření.

17. Pojem hvězdné války se vztahuje:

- a) k soupeření mezi západním a východním blokem o prvenství v přistání na Měsíci.
- b) k vytváření moderního raketového systému v USA v 80. letech.
- c) k pokusům s jadernými zbraněmi ve stratosféře, prováděným po druhé světové válce nad Pacifikem.

18. Akciová společnost je:

- a) Obchodní společnost, jejíž základní jmění je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Akcie je cenný papír, který nedává svému vlastníku podílet se na řízení, ale dává právo na podíl na zisku a právo na podíl ze zbylého majetku v případě likvidace společnosti.
- b) Obchodní společnost, jejíž základní jmění je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Akcie je cenný papír, který dává svému vlastníku podílet se na řízení, právo na podíl na zisku, ale nedává právo na podíl ze zbylého majetku v případě likvidace společnosti.
- c) Obchodní společnost, jejíž základní jmění je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Akcie je cenný papír, který dává svému vlastníku právo podílet se na řízení, právo na podíl na zisku a právo na podíl ze zbylého majetku v případě likvidace společnosti.

19. Která z uvedených činností je typická pro centrální banku:

- a) bankovní dozor.
- b) bezhotovostní platební styk pro klienty.
- c) přijímání vkladů od podnikatelů.

20. Poměrný volební systém se v ČR neuplatňuje u voleb do:

- a) krajského zastupitelstva.
- b) Evropského parlamentu.
- c) Senátu PČR.

Záznamový arch

TOČKA = 2 BODY

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu

ID

1	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	11	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	21	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	31	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
2	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	12	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	22	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	32	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
3	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	13	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	23	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	33	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
4	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	14	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	24	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	34	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
5	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	15	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	25	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	35	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
6	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	16	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	26	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	36	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
7	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	17	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	27	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	37	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
8	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	18	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	28	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	38	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
9	☐ A ☒ B ☐ C ☐ D ☐ E	19	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	29	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	39	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
10	☒ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	20	☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E	30	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	40	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

41	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	51	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	61	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	71	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
42	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	52	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	62	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	72	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
43	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	53	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	63	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	73	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
44	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	54	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	64	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	74	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
45	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	55	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	65	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	75	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
46	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	56	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	66	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	76	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
47	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	57	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	67	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	77	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
48	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	58	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	68	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	78	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
49	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	59	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	69	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	79	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
50	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	60	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	70	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	80	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

- Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
- Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
 A B C D
- Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A B C D
- Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdejte záznamový arch a zadání testu doзору v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.
- Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.